ZK(b)Pa‘XV aiza-
ra aqnə irədərkəlţ.

Zegeidkəlou a‘Kommunisţ (b) Parţia

Apqara

■ ■ ■

a‘Kommunisţ Inţernacional asekcia.

Aqua Apsnə SSR Jlarkomçar 1930
:: azakazala itəqup ::

КП-346
Р-850

ZĶ(b)Γ a'XV aiza-
ra aqnə irədərkəlţ.

Zegeidkəlou a'Kommunisţ (b) Γarţia

Apqara

...

a'Kommunisţ Inţernacional asekcia.

Д. И. Гулиа музей
№
Абиблиотека

Aqua Apsnə SSR Jlarkomçar :: azakazala itəɣuɲ :: 1930

Apsnə SSR Jlarmazned aḳıəpxıərta azaḳaz № 3145. Apliţ № 3.
Aţiraƶ 3000.

I. a'ɼarţia a'ɥlenɟa rƦə.

1. a'ɼarţia ɥlens dəpxıaʒaxoiţ darbanzaalaḳıgıə a'ɲarţia a'ɲrogramma zdəzḳəloua, iara a'organizaciakua rəuaḳə aɸə auəs zua, a'ɲarţia akuçarakua irəçagəlua, nasgıə a,ɥlen ƚaxƦə zƚaua.

2. ɸəc ɥlenɟas iadnaḳəloiţ a'ḳandidaţkua rxəpxıaʒaraqnəƦ, a'ɲoliţiḳa anban çara ialgazi, iazpɟou a'ḳandidaţ sţaƶ zmoui raxıƦ. Aḳandidaţɟa raxıƦ aɲarţia aɥlenrazə dḳəlaſas iamou abas ouɲ:

a) a'Ḳandidaţɟa şaxoiţ x'ḳaţegoriaḳ rəla: 1) auəsuɟei, auəsuɟei-anxaɟei irxəlçəz arqapſi, 2) anxaɟa (arqapſ alamḳua), anaɲqazaɟa aƦəmqabaa eḳsɲloatacia azəqazəmçoua, nasgıə 3) agıertkua (amaçura ialou uħa, ubas agıərtgıə) ApxıaƦi aḳaţegoria y-guəpḳnə işaxoiţ:

ApxıaƦi a'ḳaţegoriaxıƦ apxaƦəi aguəp ialapxıaʒouɲ aagləx uəsuɟa iaapəmɟaʒaḳua kıərala məxuɸa qabaa iaçagəlou.

ApxıaƦəi a'ḳaţegoriaxıƦ aybaƦəi aguəp ialapxıaʒouɲ iaagləxəm aɸə auəs zua auəsuɟei, auəsuɟei-anxaɟei irxəlcəz ar qapſi, akıaranqɟei.

b) a'Ɲarţia aḳɐ̣əi aḳaţegoriaxıɐ̣ aḳɐ̣əi aguəp eiuou ialargaloiţ y'reḳamendaciaḳ şəkusəɲ aɲarţia asţaƶ zmou aɲarţia aɥlenɟa raxıɐ̣, aḳɐ̣əi aḳaţegoriaxıɐ̣ aybaɐ̣əi aguəp eiuakuou ialargaloiţ yə'reḳamendaciaḳ yba-yba şəkusaɐ̣əi aɲarţia asţaƶ zmou a'ɲarţia a'ɟlenɟa raxıɐ̣; aybaɐ̣i a'ḳaţegoria eiuou auaa-xə-reḳomendaciaḳ yba-yba şəkusaɐ̣əi aɲarţia a'sţaƶ zmou a'ɲarţia a'ɥlenɟa raxıɐ̣; axpaɐ̣i aḳaţegoria eiuou auaa—xu reḳamendaciaḳ xuəşəkusaɐ̣i a'ɲarţia asţaƶ zmou a'ɲarţia a'ɥlenɟa raxıɐ̣.

A g u a t a. Aḳomɸar raxıɐ̣ aḳɐ̣ii aybaɐ̣ii a'ḳaţegoriakua ireiuou aɲarţia ɥlens iadnaḳəloua, Zegieidḳəlou Lenin i'Ḳomɸar Eidḳəla Ḳomiţeţ a'reḳomendacia, a'ɲarţia a'ɟlenɟa aƶə i'reḳamendacia iaçanaḳ'ua aqara pnaqoiţ.

v) Daɸa ɲarţiaḳ ialçəz auaa rədərḳəloiţ inalḳaanə xyəḳ aɲarţia aɥlenɟa, xuşəkusaɐ̣əi aɲarţia asţaƶ zmou r'reḳomendacia ala, iara ubəsqangıə uərt rədḳəlara qaloiţ daɸaḳə ala aḳuəmḳua aaləx aiaɥeiḳa ala, axa ari uezgıə a'Cenţr Ḳomiţeţ iſakunarəɔıuɔıuarouɲ iara ixəlç-ſtra iaxuampşəḳua.

A g u a t a. a'Cenţr Ḳomiţeţ ialşoiţ daɸa ɲarţiakuaḳ irəlçez ɥədala aḳuşa

ɲarţia ḳomiţeţkuei, milaţ ḲƢ a'Cenţr Ḳomiţeţkuei çexua pɟala rſakuərɔıuɔıuara azin rnaţarc.

g) Areḳomendaciakua reilḳaara qalarouɲ aɲarţia adḳəlara apxıa. Ari uals iadəuɲ atəpanɐ̣i aḳomiţeţ.

d) Aɲarţiaɸə adḳəlara azçaaɐ̣ə zaa aiaɥeiḳa axuapşueiţ. Iʒəbxoiţ aorganizacia azeipş eizarala, amɥ aioueiţ aɲarţḳom ianſakunarɔıuɔıualaḳı aſtaxı: aḳɐ̣əi aḳaţegoria azə iataxəuɲ auezd ḳomiţeţ, ma ahabla ḳomiţeţ iſakunarɔıuɔıuaracə (akalakıkuei, aagaləx cenţrkuei rɸə), aybaɐ̣ii axpaɐ̣ii aḳaţegoriakua rzə—aḳuşa ḳomiţeţ, ma a'gubernia ḳomiţeţ. Akalakıkua rhablakua r'organizaciakua rɸə a'ɲarţia adḳəlara azçaaɐ̣ə açəxua pɟoiţ aɲarţia ɟlenɟa rzeipş eizaraɸə. Akalakıkua rhablakua rɸə aɥlenɟei aḳandidaţɟei 1000 ireihazar adḳəlara qaloiţ ahabla a'ɲlenum ala azeipş eizara a'sanḳciadagıə.

e) Aɸar 20 şəkusa rqənʒa zxəçua (ar qapſ alamḳua) aɲarţia ialaloiţ Zegeidḳəlou Lenin i'Ḳomɸar Eidḳəla ala.

a'Reḳomendacia ztiua acḳə-aħara rədəuɲ a'reḳamendacia zərtaz rzə, uərt r'reḳomendacia ikunamgaḳua ianəqala uərt irəku-

foiţ aɲarţiaxıҧ aqabaa rbara, aɲarţia alcara aqnənɜa.

4. a‘Ķandidaţja raxıҧ aɲarţia ɥlens irədərķəloua r‘ɲarţ-staz rəpxıaɜoiţ azeipş eizara dəzdəzķəlaz a‘iaɥeiķa aɲarţia a‘ɥlens ayəza ıfakuərоɯuоɯuarazə akuçara anəſtnax amş inarķnə.

5. Darbanzaalaķı organizaciaķ ɥlens ialou auəsurazə daΨa habla organizaciaķ axı dəiasər ubri aorganizacia a‘ɥlenja rxəpxıɜara dalapxıaɜaxoiţ.

Aguata. Aɲarţia aɥlenja ireuou organizaciaķ aqnəҧ daΨa organizaciaķaxı iigara qaloiţ a‘Centr Ķomiţeţ ifakunargəlaz apqarakua işərħoua ala.

6. Darbanzaalaķı azə aɲarţia ialcara iara ɥleus daxıamou aorganizacia azeipş eizara ialşoiţ. Iagıfakunarоɯuоɯuoiţ agubernіaҧi (aķuşa) aķonţrolra zua aķamisila, mamazargıə aguberniei a‘ķonţrolra zua ķamisia iara axala. Alcarazə akuçara amɥ aiueiţ a‘guberniaҧ a‘ķomiţeţ anakuşahatxalaķ, nasgıə azeipş eizara mamzargıə aguberniaҧ ķonţrolra zua aķamisia (aķuşa ĶĶ) danalərca amş inarķnə iara ubri auay daquərxueiţ aɲarţiaΨə ausura.

Aɲarţia ialərcaz a‘ɥlenja izzalərcaz rəvba arbanə aɲarţia ķıəpxıla irəlarħoiţ.

II. Aɲarţia a‘ɥlenrazə a‘ķandidaţkua rҧə.

7. a‘Ґarţia ɥlens aqalara ztaxəu zegıə aķandidaţra sţaz rxərgaueiţ, abas iataxəuɲ aɲarţia a‘ɲrogrammei, a‘ţakţiķai bzia reilərgarazə, nasgıə iara a‘ķandidaţ ixata eilķaarazə.

8. Ķandidaţs adķəlara akunagakuas iamou (ķaţegoriala aşara, areķomendaciakua rəqazſa, uərt reilərgara, adķəlara organizacia ala aɜbra, ɲarţķomla aſakuərоɯuоɯuara) ipsaxəmķua aɲarţia aɥlenrazə adķəlara aan işataxəu eipş auɲ.

9. a‘Ķandidaţra a‘staz işəſakugelou abas ouɲ: akҧəi a‘ķaţegoria azə fəməz ireiçamķua; aybaҧəi a‘ķaţegoria—şəkusəķ eiçamķua; axpaҧəi a‘ķaţegoria yə-şəkusa ireiçamķua.

Aguata. DaΨa ɲarţiaķ ialçəz auaa rxəlçſtra zeipşrazaalakıgıə, iaxəsrouɲ yəşəkusaҧəi aķandidaţra asţaz.

10. a‘Ґarţia a‘ķandidaţja dara zlou a‘organizacia reizara xəţkua rҧə aneira azin rəmouɲ, a‘ɲarţia aɥlenra a,ķandidaţja a‘Ґarţia eizarakua rҧə iaxneiua ailaʒajara abʒə azin rəmouɲ, auəs aɜəbra abʒə azin rəmam.

11. a'Ķandidaţɟa, aţəpanʀi a'ɲarţia ķomiţeţ a'ķassaɸə irłaueiţ iapəu aɥlenra ałaxʀ.

III. a'Ɲarţia a'organizacia aſakuərgəlara-aʀə.

12. Myapagara ɲrinciɲs a'ɲarţia a'organizacia ſakurgəlara azə iamou ademoķraţʀi cenrralizmouɲ.

13. a'Ɲarţia ſakugəlouɲ a'demoķraţʀəi cenţralizm hasabla ţeriţoria dərſala: hablaķ auəs azəzua a'organizacia ipxıaʒouɲ eihabəs-ħa agıərt a'organizaciakua ari ahabla axutakua rɸə auəs zua raasta.

14. a'Ɲarţia a'organizaciakua zegıə atəpanʀəi azçaaʒəbrakua rɸə irəmouɲ avţonomia.

15. Myapgay eihabəra organs aorganizaciakua rzə iqou azeipş xəeilaķra, ma aķonferencia, ma aizara raķuɲ.

16. Azeipş xəeilaķra aķonferencia, ma aizara ialnax'ueiţ a'ķomiţeţ, uəi dara rzə iqouɲ nagʒara organs, iagıəmyapgayuɲ atəpanʀi aorganizacia iadəu auəskua zəgıə rzə.

17. a'Ɲarţia aorganizacia sxemas iamou abri ouɲ:

a) ESSR a'ţeriţoria aqnə—Zegeidķəla aizara—a'CĶ.

b) Aķuşakua, aresɲuəbliķakua, aguberniakua rəqnə—aķuşakua (aʀəla ɸaɟkua) r'ķonfərenciakua, amilat ķomɲarţia reizarakua, agubernia ķonferenciakua—aķuşa ķomiţeţkua, a'milat ķomɲarţiakua r'Cenţr ķomiţeţkua, agubernia ķomiţeţkua.

v) Aoķrugkua, auezdkua rəqnə—aoķrugʀkua, auezdʀkua ķonferenciakua,—aoķrugʀkua auezdʀkua ķomiţeţkua.

g) Ahablakua rəqnə—ahablaʀ ķonferenciakua,—ahablaʀ ķomiţeţkua.

d) Anaɲlaķkua, akətakua, arqapſ rəxutakua, auəsħartakua rəqnə—aiaɥeiķakua rzeipş xəeilaķrakua,—aiaɥeiķakua r'biurokua.

18. Axıpşra aqazəſakua, ahasab-rbarakua, aɲarţia ala aʒbra iſtərxkuo zegıə rçəxuala aimaķrei uərt rəmyapagaſei (aihabəra insţancia inarķnə aiçbəraqnənʒa) işəqou abas ouɲ: Azeipş Zegıəidkəla aizara, a'Cenţr Ķomiţeţ, aķuşaʀi (aʀəlaɸaɟʀi) a'ķonferencia, aķuşaʀi (aʀəlaɸaɟ) aķomiţeţ, amilaţ ķomɲarţiakua r'ķonferencia, amilat ķomɲarţiakua r'Cenţr Ķomiţeţ, agubernia ķonferencia, nas agıərtgıə.

19. Ɥədala a'ɲarţia auəs ura aformakua rzə ialəxxoiţ ɥədala aquşakua. Aquşakua qalakuoiţ uərt aķomiţeţkua rɸə, iara ubri

a‘ķomiţeţ anaɲaçaqagıə iqouɲ. Aquşakua r‘organizacia aſakugəlaſa iſtnax‘ueiţ a‘Cəntr Ķomiţeţ ɥəda instruəkcciala.

20. Iarban organizaciazaalakı çəxuapɥala ianſakuərouououaxalakı azin amouɲ axaɥə mħər amazarcə, axa ubri azə ueizgıə-ueizgıə iataxəuɲ a‘ɲarţıa aihabəra aorganizacia asankcia.

IV. a‘Parţia a‘Centr uəsħartakua rɥə.

21. a‘Parţia aihabəra organs iqouɲ aizara. Zegeidķəla aiſtagəla (очередные) aɲarţia aizarakua qaloiţ yəşəkusa rəla znək eiçamķua, ɥədala aizarakua qaloiţ a‘Centr Ķomiţeţ iara axaɥə iniciaţivala, ma açəxuɥanzaɥi a‘ɲarţia aizara aɸə ialargalaz aɥlenja rxəpxıazara 1/3 eiçamķua raja ala.

a‘Parţia aizara aqaçarei, amşɥi akurgəlakuei irəlaħaxoiţ aizara apxıa məzkəi bzakəi ireiçamkua şəbɲou. Ɥədala aizara qaloiţ ɸħarala yəməz rəynuəçqa.

Aizara çabərg-ħa ipxıazouɲ aɲarţia aɥlenja açəxuɥanɥi aiſtagəla aizaraɸə ialargalaz rəbza eiçamķua iqazar.

a‘Parţia aizaraɸə axatəpra a‘normakua ſakugəlaxoiţ a‘Centr Ķomiţeţ apqara ala.

22. a‘Centr Ķomiţeţ ɥəda eizara qanamçar, aɲuənkţ 21 işarbou eipş, aɸħarazə, aorganizaciakua, uəi aqaçara ztaxəz, irəmouɲ azin aizara qazçaşa aorganizacia Ķomiţeţ aləxra, uəi iaioueiţ a‘Centr Ķomiţeţ azin aizara aqaçarazə.

23. Aizara: a) iazəzəryueiţ, iagıſakunarououoiţ a‘Centr Ķomiţeţ, a‘Centr ķontrolra zua a‘Ķamisia, a‘Centr Revizia Ķamisia, agıərt a‘Centr uəsħartakua, rhasab rbakua; b) eitaxuapşueiţ, irəpsax‘ueiţ a‘ɲarţia aɲrogrammei, apqarəi; v) eilnargoiţ a‘ɲarţia iadəu azçaaɥkua aţakţika; g) ialnaxəueiţ a‘Centr Ķomiţeţəi, a‘Centr Ķontrolra zua a‘Ķamisiei, a‘Centr Revizia Ķamisiei, ubas agıərtgıə.

24. a,Centr Ķomiţeţ aizara ialnaxueiţ, iara (aizara) iagıſakunargəloiţ, ubri ailazaſagıə, a‘Centr Ķomiţeţ aɥlenja ireuou alçər, uərt rxəpxıazara xarɥaaxoiţ aizara ala ialxəu akandidaţja rxəpxıazaraxıɥ, aizara ala kunaganə işſakurgelou aipş.

25. a‘Centr Ķomiţeţ eizarak aqnəɥ agi aizara anqənza imyapnagoiţ a‘ɲarţia uəsuɥkua zegıə, aɲarţia tarnakra aueiţ agıərt aɲarţiakuei, aorganizaciakuei, auəsţartakuei rɸə, organizacia rzəqanaçoiţ xķəla a,ɲarţia uəsħartakua, iagiəmyapnagoiţ uərt ruəmtakua, iara anaɲaçaqa auəs zəukuo a‘Centr organkua r‘redakciakua alnax‘ueiţ, iagıſa-

kunaroıuoıuoiţ atəpanʒəi aɲarţia organizacia dəukua r'organkua, r'redaḳţorɟa organizacia rzəqanaçoiţ imyapanagoiţ anaɲlaḳkua ajlar rahasab ala iqou, iaşaueiţ a'ɲarţia amɥkuei, amaləi, iagıaxəlapşueiţ a'cenţr ḳasa.

a'Cenţr Ḳomiţeţ imyapnagoiţ acenţərʒkuei, a'soveţʒkuei, azepşʒ organizaciakua ruəsuʒkua a'ɲarţia fraḳcia ala.

a'Cenţr Ḳomiţeţ iamouɲ yəmez rəla znəḳ eiçamḳua ɲlenum hasabla ailaʒara. a'Cenţr ḳamiţeţ aḳandidaţɟa ialaʒoiţ a'CḲ ɲlenum ailaʒarakua rɥə, ailaɟajara bɟə azin rəmanə.

26. a'Cenţr Ḳomiţeţ iqanaçoiţ aorganizacia: aɲoliţiḳa uəskua rzə—aɲoliţiḳa biuro, aorganizacia auəskua azepş myapgarazə—a'organizacia biuro, nasgıə iaaiua auəskua rzə aorganizaciei anagʒarei hasab azə—aseḳreţariaţ.

27. a'Ɲarţia eizarakua rəbɟara znəḳ a'Cenţr Ḳomiţeţ eiznagoiţ Zegeidḳəla aɲarţia ḳonferencia, uaqa irəpxıoiţ atəpanʒəi aɲarţia aorganizaciakua rxaçarakua.

28. a'Cenţr Ḳomiţeţ auəs iaukuaz aamtala aɲarţia organizacia idnardərueiţ.

29. a'Cenţr Ḳonţrolra zua aḳamisia aləxxoiţ aɲarţia eizaraɥə, iara ua iagıſakudərgəlaueiţ a'ḳamisia reilazaaſa.

30. a'Cenţr a'Revizia Ḳamisia aləxxoiţ a'ɲarţia aizaraɥə, iara ua iagıſakugəlaxoiţ a'Ḳamisia reilazaaſa; ialəxxo r'ɲarţia sţaz 10 şəkusa ireiçamzarouɲ.

a'Cenţr Revizia Ḳamisia arevizia rəznaueiţ: a) a'ɲarţia a'Cenţr organkua ruəs baſakuei, riaşarei, rəlasſei; Zeidḳəla ḲΠ(b) a'CḲ a'seḳreţariaţ aɲɲaraţ aſakugəlaſei,— b) nasgıə Zegeidḳəla Ḳ(b)Π a'CḲ a'Ḳassei anaɲlaḳkuei.

V. Aḳuşakua (aʒəlaɥaɟkua) r'organizaciakua rʒə.

31. Aɲarţia organizaciakua Zegeidḳəlou Ḳ(b)Π a'CḲ azin ala irəlşoiţ rɥeidərḳəlarc ḳuşa (aʒəlaɥaɟ) eidḳəla hasabla. Aḳuşa (aʒəlaɥaɟ) aħaakua ſakuərgəlaxoiţ aḳuşa (aʒəlaɥaɟ) ḳonferenciala iagıſakunaroıuoıuoiţ a'CḲ.

32. Amilatkua r'resɲuəbliḳakua (aḳuşakua) r'ɲarţia organizacia ESSR-i USSRF-i aţerriţoriakua rəmaç zua, aḳuşa (ma agubernia) aɲarţia a'organizaciakua iraqarouɲ, uərt işəneibaḳəu zegıə Zegıeidḳəlou Ḳ(b)Π a'CḲ anaɲə açaqa iqouɲ.

33. Aḳuşa (aʒəlaaɥaɟ) ḳomiţeţ (ma amilatkua r'ḳomunisţ ɲarţia a'CḲ) ialəx-

xoiţ aḳuşa (aᴚəlaaᴘaɿ) ḳonferenciala (ma amilat ḲΓ reizarala).

Aguata. a'Γrezidiumkua, ma aᴚəlaaᴘaɿkua (краевых) r'biuro, ma ubərt iraqarakuou aḳomiţeţkua—Zegeidḳəla ḲΓ(b) a'CḲ ala iſakuroɪuoɪuaxoiţ.

34. a'Cenţr Ḳomiţeţ ɥədala iſtnax'ua akuçarala aᴚəlaᴘaɿ nxamya organkua axıəqou (eḳanom soveţkua uħa agıərtgıə) ma a'cenţr ḳər iaɿəxarou ahablakua rᴘə iqarçoiţ aḳuşa biurokua iara ZḲΓ(b) a'CḲ iagıſakunargəloiţ xaz ɥədala eskıəngıə uərt reilazaaſa. a'CḲ aḳuşa biurokua taḳrəpxəkuɲ ZḲΓ CḲ macara zaɟəḳ aᴘapxıa.

35. Eiſtagəlou aḳuşa ḳonferencia (ma amilat ḲΓ aizara) eizgaxoiţ aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) ḳomiţeţ (amilat ḲΓ a'CḲ) ala şəkusəḳ ala znəḳ; iaalərqıanə ɥədala (a'ḳonferencia) qaloiţ aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) aorganizacia ialou aɥlenɿa eizaḳnə rxəpxıaʒara aqnəᴚ 1/3 rəla iſtəxxoua ala.

Aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) aḳonferenciaᴘə (amilat ḲΓ aizaraᴘə) iaaiua axaçarakua r'norma ſtnax'ueiţ aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) ḳomiţeţ (amilat ḳom. Γ. a'CḲ).

Aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) aḳonferencia (amilat ḳom. Γ. aizara) iazəʒəryueiţ, iagıſaku-

naroɪuoɪuoiţ aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) ḳomiţeţi (amilat ḲΓ a'CḲ), aḳonţrolra zua Ḳamisiakuei, a'revizia ḳamisiei uħa agıərt aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) uəshartakua rahasab rbakua, eilnargoiţ aɲarţiei, asoveţəi, anxamyei irədu azçaaᴚkua, nasgıə aḳuşa aᴘə (aᴚəlaᴘaɿaᴘə) uħa ma aresɲuəbliḳaᴘə azanaat uəsuᴚkuagıə, ialnax'ueiţ aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) ḳomiţeţ, aḳuşaᴚ (aᴚəlaᴘaɿᴚ) a'ḳonţrolra zua ḳamisiei, arevizia ḳamisiei (amilat ḳom. ɲarţia aCḲ-i a'Cenţr Ḳanţrolra zua Ḳamisiei, acenţrᴚ revizia ḳamisiei).

36. Aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) ḳomiţeţ iaalaloua auəsuᴚkua rzə ialnax'ueiţ a'biuro xuyəḳ ireiçamḳua eilanə.

Aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) ḳomiţeţ (amilat ḳom. Γ. a'CḲ) iſakunargəloiţ xḳəla a'ɲarţia uəsħartakua aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) aynuəxçqa, uərt ruəmtakua myapnagoiţ, ialnax'ueiţ iara aḳonţrolra ala auəs zua aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) ɲarţia a'organ aredakcia, iſakunargəloiţ, imyapnagoiţ aḳuşa azə (aᴚəlaᴘaɿazə) azəpş xuarta zlakuou iara axaᴚ naɲlaḳkua aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) aynuəçqa,—iaşoiţ aɲarţia amɥi, amaləi, iagıaxagəlouɲ aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) ɲarţia a'ḳasa.

Aḳuşa (aᴚəlaᴘaɿ) ḳamiţeţ (amilat ḳom. Γ. a'CḲ) imyapnagoiţ a'soveţkuei, azaan-

at eidkəlakuei, akooɲeraciei r'organkua uha agıərt aorganizaciakuei ruəmtakua a,ɲarʈia afrakciakua rəla, iara ubasgıə axala imyakunaçoiʈ Zegeidkəla Lenin i'Komʏar Eidkəla organizaciakua ruəsuʏkua, a·CK-gıə eilərganə ianarboiʈ auəmtakua rahasab rba aʏharei a'formei Zegeidkəla KP(b) a·CK işfakunargəlaua ala.

Akuşa (aʏəlaʏaʃ) a'komiʈeʈ (ma amilat KP a'CK) a'ɲlenum xəeilakra qaloiʈ yəməz rəla znək eiçamkua.

VI. a'Gubernia aorganizaciakua rʏə.

37. Aguberniaʏ ɲarʈia konferencia eiftagəla eizgaxoiʈ agubernia komiʈeʈ ala şəkusək axıʏ znək eiçamkua, iaalərqıanə iqaloua akonferencia—a'Gubernia a'komiʈeʈ azbrala, ma a'gubernia iaçanakua azeips organizacia aɥlenʃa rxəpxıazara aqnəʏ 1/3 rəla. a'gubernia konferencia iazəzəryueiʈ, iagıfakunaroɯuoıoiʈ a'gubərniaʏ kamiʈeʈ, a'guberniaʏ konʈrolra zua akamisia a'revizia kamisia, agıərt a'gubernia uəshartakua uha rhasabrbakua, ialaʃajoiʈ iara ubri aguberniaʏ aɲarʈiei, asoveʈi, nxamyei, zanaat eidkəlәei ruəsura zçaaʏkua,—ialnax'ueiʈ a'gubernia kamiʈeʈ, a'gubernia kon-

ʈrolra zua a'kamisia, arevizia kamisia Zegeidkəla aizaraxıgıə adelegaʈja.

38. a'Guberniaʏ kamiʈeʈ aləxxoiʈ akonferenciala, ubri ialazarouɲ a'guberniaʏəi, iara ubas abri aguberniaʏə agıərt auəsuja r'centr dəukua rəqnəi amaç zukuoua auaa.

a'Guberniaʏ komiʈeʈ eizoiʈ məzkə ala znək eiçamkua. a'Guberniaʏ komiʈeʈ iara ailazara aqnəʏ ialnax'ueiʈ iaalalaua auəsuʏkua rzə abiuro xuyək auaa ireiçamkua.

Abiuro aqnəʏ ialəxxarouɲ 3-yək ireiçamkua auaa aɲarʈia auəsura macarazə.

a'Guberniaʏ maɜanəqugay ueizgıə-ueizgıə imazarouɲ 7 şekusaʏəi aɲarʈia sʈaz, nasgıə xıəxı igəlou aɲarʈia insʈancia ala dfakuərouoıuazarouɲ, (iara ubri azin ala zaʏək ialşoiʈ asʈaz kunaga azərçara).

39. a'Guberniaʏ komiʈeʈ ifakunaroɯuoıuoiʈ a'Gubernia hablakua, auezdkua r'organizaciakua, ma akuşa (aʏəlaaʏaʃ) komiʈeʈkua r'sankciala ma a'CK a'Sankcia ala a'organizacia rzəqanaçoiʈ a'ɲarʈia eiuaʏəm auəshartakua iara a'Gubernia iaxıənɜaçanakua, myapgara rəznaueiʈ ruəsurakua rʏə, ialnax'uiʈ a'guberniaʏ a'ɲarʈia organ a'redakcia, iara akontrolra ala auəs zua,—aorganizacia rzəqanaçoiʈ a'Gubernia azə azeips xuarta zlakuou iara iaʏəu anaɲlakkua,

iaşoiţ a‘gubernia aynuəçqa aɲarţia amɥi, amaləi iagıaxagələouɲ a‘guberniaʯ ķasa.

a‘Gubernia ķomiţeţ imyakunaçoiţ: a‘soveţkua, zaanat eidķəlakua, ķooɲeraţiv eilakua, agıərt a‘organizacia ruəsumta izəkunagoua afraķciakua rəla, nasgıə ɥədala imyakunaçoiţ a‘ķomʯar ruəsuʯ.

a‘gubernia ķomiţeţ aCĶ ianarboiţ iara agubķom auəmta hasab-rbakua ʯharaləei formaləei a‘CĶ işſakunargəlaz ala. Avtonomia zmakuou aresɲuəbliķakuei, aķuşakuei rəķuşa ķomiţeţkua a‘gubernia ķomiţeţkua iraqaranə ipxıaɜouɲ.

40. a‘Gubernia ķomiţeţkua aķonferenciakua rəbʃara iqanaçoiţ xrəʃ-xrəʃ ainformacia xʃajarakua azeipş xəeilakrakua rʯə ma akalakıkuei, auezdkuei (ahablakuei) r‘organizacia a‘ķonferenciakua rʯə, uəi adagıə a‘gubernia ķamiţeţkua eizərgoiţ aiçəx ɲlenumkua, ma a‘gubernia eilʃajarakua, auezd ķomiţeţkuei, ahabla ķomiţeţkuei rxaçarakua rəla (ɥədala a·guberuia ķomiţeţ anaɲə açaqa iqakuou rəqnəʯ).

41. a‘Gubernia kalakıkua rʯə iataxnə ianəqaloua iaarţxoiţ ahabla organizaciakua, auezd zin rəmanə (a‘gubernia ķomiţeţ anaɲə açaqa iqanə).

VII. a‘Oķrug organizaciakua rʯə.

42. a‘Oķrug ɲarţia ķonferencia eizgaxoiţ a‘oķrug ķomiţeţ ala şəkusəķ axıʯ znəķ eiçamķua, iaalərqıanə — a‘oķrug ķomiţeţ aɜbrala ma a‘oķrug a‘organizacia ialou a‘ɥlenʃa eizaķnə rxəpxıaɜara aqnəʯ 1/3 rəla iſtəxxoua ala.

a‘Oķrug ķonferencia iazəɜəryueiţ iagıſakunaroɯoɯoiţ a‘oķrug ķomiţeţ, aķonţrolra zua aķamisia, arevizia ķamisia, agıərt a‘oķrug uəsħartakua rahasab-rbakua, iagıalnax‘ueiţ a‘oķrug ķomiţeţ, aķonţrolra zua aķamisia, arevizia ķamisia, zəgeidķəla a‘ɲarţia aizaraxı icaşa adelegaţkuagıə.

43. a‘Oķrug ķomiţeţ ailazaraaʯə aķonferencia ialnaxuaxı ialazarouɲ a‘oķrug uəsuʃa reipş, agıərt iara a‘oķrug a‘centţr dəukua auəsuʃa raxıʯgıə.

44. a‘Oķrug ķomiţeţ eizoiţ məzķala znəķ eiçamķua. a‘Oķrug ķomiţeţ iara ailazaaraxıʯ iaalaloua auəsuʯkua rzə ialnaxəueiţ a‘biuro, xuyəķ auaa ireiçamķua.

a‘Biuro relazaaraxıʯ ialəxxarouɲ a‘ɲarţia uəsura macarazə xyəķ auaa irəiçamķua.

a‘Oķrug maɜanəqugay 5-şəkusaʯi aɲarţia sţaz imazarouɲ, nasgıə xəxı igəlou a‘ɲarţia insţancia ala dſakuəroɯoɯazarouɲ,

(iara ubri azin ala zaɣəkgıə iqaloiţ isţaz akunaga azərçara).

45. a'Okruga komiţeţ iſakunaroıuoıuoiţ aĥabla r'organizaciei apparţia iayeikakuei (aĥablakua r'organizaciakua uəi aſtaxı aſakuəroıuoıuarazə rəſtərouɲ akuşa (aɣəlaɣaʃ) komiţeţkua raxı, ma amilat KP a'CK axı); organizacia rzəqanaçoiţ apparţia iaɣu auəsĥartakua iara a'okrug iaxıən3açanakua, myapgaragıə rəznaueiţ ruəsumtakua, ialnax'ueiţ akuşa parţia organ aredakcia iara anapə açaqəei, aſklapşraləei aus zua, organizacia rzəqanaçoiţ a'okrug azə azeipş xuarta zlakuou, iara iaɣəu anaplakua, iaşoiţ a'okrug aynuəçqa apparţia amyi, amaləi iagıaxagələouɲ a'okrug kasa. a'Okrug komiţeţ imyakunaçoiţ a'soveţkua, azaanat eidkəlakua, akooperaţiv eilakua agıərt ailakuagıə rusuəmtakua izəkunagoua afrakciakua rəla, nasgıə yədala imyakunaçoiţ akomɣar ruəsuɣə. a'Okrug komiţeţ, ma akuşa (aɣəlaɣaʃ) komiţeţ (ma milat KP a'CK) ianarboiţ iara auəs umta ahasab rbakua, ɣĥaraləei, formaləei a'CK işſakunargəlaz ala.

46. a'Okrug komiţeţkua akonferenciakua rəbʃara azəipş xəeilakərakua rɣə ma akalakıkuei ahablakuei r'organizaciakua

r'konferenciakua rɣə iqarçoiţ xrəʃ-xrəʃ ainformacia xʃajarakua, uəi adagıə a'okrug komiţeţkua eizərgoiţ aiçəx plenumkua, ma a'okrug eilaʃajarakua, ahabla komiţeţkua, aiayeika dəukua rxaçarakua rəla (yədala a'okrug komiţeţ anapaçaqa iqakuou).

47. a'Okrug kalakı dəukua rɣə xəxı igəlou apparţia komiţeţ azin ala ialşoiţ iqalarazə ahabla organizaciakua, a'gubernia kalakıkua r'habla komiţeţkua iraqaranə.

VIII. Auezd organizaciakua rɣə.

48. a'Uezd konferencia iazə3əryueiţ iagıſakunaroıuoıuoiţ a'uezd komiţəţi, a'revizia kamisiei, a'guberniaɣ kontrolra zua akamisia aguragəei rahasab-rbakua, ia3əbueiţ apparţiei, asoveţ nxamyəi, azanaat uəsuɣkua uĥa auezd uəsurakua rəzçaaɣkua; ialnaxəueiţ akomiţeţ, arevizia kamisia, agubernia konferenciaxı icaşa adelegaţkuagıə, a'konferencia eizoiţ 6-məz rəla znək.

49. a'Uezd komiţeţ aləxxoiţ auezd kanferenciaɣə. a'Uezd komiţeţ ialnaxəueiţ iara axıɣ a'biuro reilazaaraɣə 5—7-yək ireihamkua; ybart rxəpxıa3araqnəɣ 3-yək ayezʃa ireiçamkua apparţia uəsurada agıərt auəsuɣkua raxıɣ rxə iakuəitəzarouɲ.

a'Uezd ķomiţeţ a'maɜanəqugay 3-şəkusaţi aɲarţia asţaz uezgıə uezgıə imazarouɲ, nasgıə xəxı igəlou aɲarţia insţanciala dſakuərouououazarouɲ (iara ubri asanķcia ala zaţək iqaloiţ asţaz akunaga azərçara).

50. a'Uezd ķomiţeţ iſakunarouououoiţ akətei ahablai r'organizaciakua, nasgıə aiaɥeiķakua auezdaɸə, a'gubernia ķomiţeţ a'sanķcia ala—a'organizacia rzəqanaçoiţ auezd iaçanaķua aɲarţia eiueiţəm auəsħartakua, rusurakua myapnagoiţ, aorganizacia rzəqanaçoiţ auezd azə azeipş-xuarta zlakuou iara iaţəu anaɲlaķkua zegıə, iqanaçoiţ ailaɟajara akəta iaɥeiķa rxaçarakua rəla, iagıaxagəlouɲ auezd ɲarţia a'ķasa.

Aguata: a'Uezd ɲarţia ķomiţeţ ialşoiţ itnaɟracə aɲarţia liţeraţurai aɲarţiaţə aorgani a'gubəruia ķamiţeţ azin ala.

51. a'Uezd ķomiţeţ imyakunaçoiţ aɲarţia fraķciakua rəla auezd nagɜara ķomiţeţi, nasgıə azaanaotkua r'organizaciakua, a'ķooɲeraţivkua, agıərt ailakuagıə ruəsumtakua iara auezd iaxənɜaçanaķ'ua, iara ubasgıə axala imyakunaçoiţ a'ķomɸar r'organizacia uəsura.

IX. Ahabla organizaciakua rţə.

52. Aihabəra organs ahablaɸə ipxıaɜouɲ iara ubri ahabla aɲarţia aɥlenɟa rzeipş xəeilaķra.

Aguata: Ahabla dəukua, azeipş xəeilaķra reizgara axıəuadayəu, iqaloiţ azeipş eizara acənxuras ahabla ķonferencia. Abri eipş aķonferenciakua eizoiţ 3-məz rəla znək eiçamkua.

53. Ahabla azeipş xəeilaķra eizoiţ mezķala znək eiçamķua; azeipş xəeilaķra: a) iaɜbueiţ a'ɲarţia ɥlenɟa rədķəlarei ralcarəi azçaaţkua, ubri açəxuala dara iſtərxkuouagıə rəſtueiţ aſakurouououarazə axanə igəlou aɲarţia ķomiţeţkua raxı; b) ialaɟajoiţ, iagıſakunarouououoiţ ahabla ķomiţeţ ahasab-rba; v) ialnaxəueiţ ahabla ķomiţeţ; g) ialnaxəueiţ auezdkuei agıert uħa ķonferenciakua raxı adelegaţɟa, d) ialaɟajoiţ, iagıſakunarouououoiţ ahablaţ nagɜara ķomiţeţ afraķcia ahasab-rba.

54. Ahabla ķomiţeţ alərx'ueiţ ahabla aɲarţia xəeilaķra aqnə ma aķonferencia aqnə 6-məz ɸħarala.

Ahabla ķomiţeţ maɜanəqugaɟa rzə iualəuɲ irəmazarcə şəkusəķţəi aɲarţia sţaz.

Aguata. Ahablakua rɸə akəta aiaɥeiḳakua rxəpxıaʒara xpa ireiçazar ahabla ḳomiţeţ zəqalouam; auezd ḳomiţeţkua irədərçar rəlşoiţ abart ahablakua rhabla cenţr iaɥeiḳakua ahablanɸəi a'organizacia ɥəda uals iadkuou rənagʒara.

55. Ahabla ḳomiţeţ eizoiţ yəmɥəbɿa rəla znəḳ eiçamḳua.

56. Ahaqla ḳomiţeţ imyaḳunaçoiţ, iagıəmyapnagoiţ iara ahabla ailazaara ialou aorganizaciakua zegıə ruəsuɸə, aɲarţia aɥlenɿa zegıə regisţracia rzəqanaçoiţ, aliţeraţuəra rəznaşoiţ, iqanaçoiţ amiţingkua, aleḳciakua ubas agıərtgıə, aɸəc iaɥeiḳakua organizaciara rəznaueiţ iagıaſtueiţ auezd (aoḳruəg) ḳomiţeţaxı rſakuərɷuɷuarazə, iaxagəlouɲ ahabla a'ɲarţia ḳasa, ianarboiţ auezd (aoḳruəg) ḳomiţeţ iara auəmtakua rahasab-rba məzḳala znəḳ, imyakunaçoiţ aɲarţia a'fraḳcia ala ahabla nagʒara ḳomiţeţ auəsuɸə.

X. a'Ɲarţia aiaɥeiḳakua rɸə.

57. a'Ɲarţia organizacia pals iamouɲ a'ɲarţia iaɥeiḳa. Aiaɥeiḳa ſakuərɷuɷuaxoiţ a'oḳruəgɸi, auezdɸəi, ma ahablaɸəia ḳomiţeţ ala aɲarţia aɥlenɿa xyəḳ ireiçamḳua eilanə.

58. Anaɲlaḳ duəkua rɸə, ausuɿa rxəpxıaʒara axəraɿou, anaɲlaḳə zegıə eidəzḳəloua azauadɸəi azeipş iaɥeiḳa aynuəçqaɸə iqaloiţ iſakugəlaxar a'cex iaɥeiḳakua aoḳruəgḳomləei, (auezdḳomləei), mamzargıə akalakıkua rɸə hablḳomla iſakuərɷuɷuanə, eskıəngıə xazɥədala auəs işataxxo eipş.

59. Aiaɥeiḳa aḳuɲ, auəsuɿei anxaɿei rmassei aɲarţia organi eidəzḳəlaranə atəpanə organizacias iqou. Iaɥeiḳa azə uəs qaçaɸnə iqouɲ: 1) aɲarţia alozungkuei, akuçarakuei, amassa rɸə amyapagara; 2) aɥlen ɸəcɿa rədḳəlarei, uərt raaʒarei; 3) atəpanɸəi a'ḳomiţeţ organizaciei agiţaciei rzə auəsuraaɸə acxəraa-tara; 4) aɲarţia organ eipş aḳţivla auəs adgəlara aeḳanomiḳaɸəi, ɲoliţiḳaɸəi aɸəlan abzazaſa aɸə.

60. Ialalua auəsuɸkua rəmyapagarazə aiaɥeiḳa ialnax'ueiţ 6-mzə ɸħarala abiuro. Aiaɥeiḳa amaʒanəqugayə imazarcə iualəuɲ şəkusəḳ eiçamḳuan aɲarţia sţaz: ɥədala (abri azə) axuapşra qaloiţ oḳru'gḳom (auezdkom), ma hablḳom akalakıkua rɸə asanḳcia ala.

XI. a'Ḳonţrolra zua aḳamisiakua rɸə.

61. Aɲarţia aizaḳrazəi ZḲ(b)Ɲ ahatəri (avţoriţeţ) arəɷuɷuara uəs azəi auəsuɿa

rḳlass axutakua ireiɑɪu aɲarţia ailazaaraxı ralagalarazəi, aɲarţia a'ɥlenɟa rəla ZḲ(b)Ɲ a,ɲrogrammei apqarei eilazgaua rakuparazi, asoveţ organkua ruəmtakua rɸə zegıə rəla aɲarţia uəs iɸeinə amyapgarazəi, a'soveţkuei anxamyakuei r'aɲɲaraţkua reiɑɪɲ, rei rʃakurɑɪuɑɪuarazəi, aɲarţia acxəraarazəiləxra hasabla Z(b)Ɲ aizarei aḳuşakuei aɸəlaɸaɟkuei, aguberniaɸkuei, aoḳrugəi r'ḳonfərenciakuei rəla iʃakurgəlaxoiţ aḳonţrolra zua aḳamisiakua;—uərt izəkunagoua, dara aləzxəz aorgankua rɸapxıa rahasab rba ddərboiţ.

A g u a t a. Aoḳruəg ḲḲ-kua r'organizacia ʃakugəlaxoiţ ZḲ(b)Ɲ a'CḲ-əi, a'CḲḲ rzin ala.

62. a'Ḳonţrolra zua aḳamisiakua rəkuçarakua rapəxra rəlşom izəkunagoua a'ɲarţia ḳomiteţkua rəla, axa amɥ roueiţ ubarţ ianakuşahatxalaḳı ubart rəlagıə imyapgaxoiţ. Ianeikuşahatəmxa, ubri azçaaɸə axərgoiţ uərt reilaxuə eilaɸaraxı. Aḳomiţeţ anakuşahatəmxax, uəi azçaaɸə axərgoiţ aʒbrazə izəkunagoua a'ɲarţia ḳonferenciaxı, ma aḳonţrol ḳamisia aihabəraxı, ma aɲarţia aizaraxı.

A) a'Cenţr Ḳonţrolra zua a'Ḳamisiaɸə.

63. a'CḲḲ aləxxoiţ eiharaḳ auəsuɟei anxaɟei raxıɸ iataxəu a'ɲarţia, a'soveţ, anxamya, ma ɥədala aagləxra aɲraḳţiḳa zmakuou. a'CḲḲ aɥlenɟa, ma a'CḲḲ, ma auəsuɟəi-anxaɟei r'insţruḳciaqnə aəsurazə ɥədala ialəxəu irəmazarouɲ aɲarţia staʒ 10 şəkusa ireiçamḳuan, a'CḲḲ aɥlenɟa, atəpanɸəi aorgankuarɸə auəs zua—7 şəkusaɸəi asţaʒ eiçamḳuan, auəs uəga maʃəna iadgəlou auəsuɟei, anxaɟei—5 şəkusaɸəi a'sţaʒ.

64. a'CḲḲ a'ɥlenɟa irəlşom ua işəqou a'CḲaɸə ɥleus aqazara, nasgıə iagırəlşom irəmazaracə administraciei, anxamyei maçura təpkua.

A g u a t a. Alḳaarakua alşoiţ, axa eskıəngıə ɥədala ZḲ(b)Ɲ CḲ-əi, CḲḲ r'ɲrezidiumi rzin ala.

65. a'CḲḲ aɲlenumkua irəpxıoiţ aizarakua rəbɿara xəməz rəla znəḳ. CḲḲ ialalaua auəsuɸkua zegıə rəmyapgarazə ialərx'ueiţ aɲrezidium yajei aʒə aɥlenɟei, 9-yəḳ a'ḳandidaţɟei eilanə, nasgıə aɲarţ'eţiḳəei ZḲ(b)Ɲ auəsţavi, aɲrogrammei eilazgoua rəusbarazə a'CḲḲ aɲarţḳollegia alərxəueiţ.

66. Zegeidḳəlaꝝ, (всесоюзные), amilat ḲΓ, aꝝəlaɸaɟ, aḳuşa, agubernia, aoḳruəg, auezd ubas agıərt aɲarţia eizarakuei, aḳonferenciakuei rɸə, nasgıə aɲlenumkua, ailaɟajarakua, axəeilaḳrakua raanə a'CḲḲ a'ɥlenɟa alaꝝoiţ ailaɟajara abɟə rəmanə. ZḲ(b)Γ a'CḲ aɲlenumkua raan ialaꝝoiţ a'CḲḲ a'ɲrezidium aɥlenɟei, aḳandidaţɟei rəmacara. a'CḲ-əi a'CḲḲ-ei eilanə aɲlenum xəeidḳəlara ianrəpxıoua aamtazə a'CḲḲ aɥlenɟa ialaꝝoiţ aʒbra abɟə rəmanə; a'CḲḲ aɲrezidium iđəkunaçoiţ delegaţɟas pʃyəḳ aɥlenɟei pʃyəḳ ubart rxatəpan uaai a'CḲ a'ɲoliţbiuro ailaꝝaraɸ ialazarcə, daɸa 5-yəḳ aɥlenɟa, 5-yəḳ ubart rxatəpan uaai aorgbiuro a'CḲ a'seḳreţariaţi reilaꝝaraɸə ailaɟajara abɟə rəmanə.

67. a'CḲḲ azin amouɲ iara iaxıənʒaçaḳəu a'ɲarţia a'ɥlenɟei, a'ɲarţorganizaciakuei zegı irnatalarcə auəs dçakua

B. Amilat ḳomɲarţiakua r'CḲḲ-i, aḳuşakuei (aꝝəlaɸaɟkuei), aguberniakuei, aoḳrugakuei r'ḳonţrolra zua a'ḳamisiakuei rꝝə.

68. Amilat ḳomɲarţiakua r'CḲḲ-kuei, aḳuşakuei (aꝝəlaɸaɟkuei), aguberniakuei,

aoḳruəgkuei r'ḲḲ-kua rəɥlenɟei, rḳandidaţɟei rxəpxıaʒara ui aorganizacia amɥ zeipşroui ahabla aeḳonomiḳəei, agıərt daɸa ɥəda qazʃas iamakuoui iaxuapşnə iʃakunargəloiţ ZḲ(b)Γ a'CḲḲ.

a'ḲḲ aɥlenɟasi aḳandidaţɟasi ialərxəueiţ eiharaḳ aɲarţia azə iaha ioıuoıuanə iʃakugəlaxeu auəsuɟei anxaɟei rqənꝝ, amilat ḲΓ a'CḲḲ rɸəi aḳuşakuei (aꝝəlaaɸaɟkuei) r'ḲḲ rɸəi 7 şəḳusa asţaƶ eiçamḳua, agıərt a'ḲḲ-kua rɸə—5-şəkusa eiçamḳuan asţaƶ rəmazarouɲ. Uəi anays irəmazarouɲ iakunagoua a'ɲarţiaꝝəi asoveţꝝəi, azaanatꝝə ɲraḳţiḳakua, aɲarţiei asoveţəi r'ḳonţrolra içabərgnə anagʒara rəlşaraꝝə iqazarouɲ.

A g u a t a. Alḳaara alşoiţ ZḲ(b)Γ a'CḲḲ a'ɲrezidiumi ZḲ(b)Γ a'CḲ-əi reikuşehatrala.

69. a'ḲḲ aɥlenɟa ua işəqou aɲarţia ḳomiţeţkua rɸgıə ɥlens aqazara rəlşouam, uəi anaysgıə irəlşouam taḳzəpxəku administţracia maçəurakua rəmazarcə.

A g u a t a. Alḳaara alşoiţ ZḲ(b)Γ a'CḲḲ azin amɥala.

70. a'ḲḲ a'ɲlenum ialnaxəueiţ iara aɲrezidiumi aɲarţḳoləgiei, iagıalnaḳaaueiţ

auəsuɟei anxaɟei r'inspekcia kolegia reilazaara.

71. a'Kontrolra zua a'kamisia a'ylenɟei, akandidaɟei iaxıakunagoua a'partia komitet a'plenumi, a'partia konferenciakuei, ailaɟajarakuei reilaʁarakua rʁə ialoup dara r'organizacia iaxaçanakua ailaɟajara abɟə azin rəmanə. a'kontrolra zua a'kamisia a'prezidium iaftueit iara a'ylenɟa raxıʁ xutak iaxkunagou apartkomitet a'biuro ailaʁarakua raxı ailaɟajara abjə azin rəmanə.

72. a'Kontrolra zua a'kamisiei apartkomitetəi rəɜbamtakua aneikuəmta aamtazə iqarçoit ayəqaragıə rɸeizakna ailaʁara. Ubragıə ianeikuəmtalakı azçaaʁə axərgoit amilat KP a'CKK azəi, akuşa (aʁəlaɸaɟ) KK-siei, agubernia KK-siei amilat KP a'CKK ialakuam rzəi—ZK(b)P a'CKK aşqa, ma amilat KP a'CKK, ma aʁəlaɸaɟ KK irəlakuou aguəb KK-i, akuşa KK-i rzə azçaaʁə axgaxoit izəkunagou amilat KP a'CKK, mamzargıə aʁəlaɸaɟ KK aşqa.

73. a'KK azin amoup iara akompetencia iaxıənɜaçanakəua a'partia a'ylenɟa zegiəi, apartorganizaciakuei irnatalarcə auəs dçakua.

V) a'KK aguragaɟa rʁə.

74. a'KK aorgankuei aiçbəra apartorganizaciakuei, auəsuɟei-anxaɟei r'massei ɥədala reidkəlara afakuərgəlarazə iqarçoit a'KK aguragaɟa r'instituət akuşakuei, auezd partorganizaciakuei rʁə.

75. a'KK aguragaɟa aləxxoit aokruəgkuei auezdkuei r'partkonferenciakua rəla eiharak auəsuɟei anxaɟei raxıʁ a'partia hasabla ioıuoıuanə ifakugəlaxeu, 5-şəkusaʁəi a'partia staz ireiçamkuan izmou, art iagıfakuəroıuoıuaxoit izəkunagou a'KK ala.

Aguata. Iaha ikunagoup guragaɟas a'KK aylenɟa raxıʁ ialəxxozar.

76. a'Politikəei, ekonomikəei rahasab ala krə zçakəu ahabla dəukua rʁə a'KK aguragakua rxə iakuəitup daɸa iarbanzaalakı uəsk azə, apartia azə auəsurada,—agiərt ahablakua zegiə rʁə uərt auəs rueit auəsura eilakɜarala (по совместительству).

77. a'KK aguragaɟa azin rəmoup ialaʁaracə iakunagou a'partkomitetəi a'partkonferenciakei a'KK axəilakrakuei, ailaɟajarakuei, nasgıə a'KK ailaʁaraɸgıə ailaɟajara abɟə rəmanə.

XII. Ar qapſ rҷə aɲarʈorganizaciakua rҷə.

78. Ar Qapſi afloʈ Qapſi rҷə aɲarʈia uəsura azeipş myakuçarazə iſakuərgəlaxoiʈ auəsuʃei anxaʃei rər qapſ a'Ɲoliʈiķa Uəshartala, arraҷ a'CĶ aquşa eipş. RPU (a'Resɲuəbliķa Ɲoliʈiķa Uəshарta) iara amya kuçara myapnagoiʈ iara RPU ialnaxəz a'ɲoliʈ-quşakuei (a'fronʈkua, aoķruəgkua, afloʈkua, armiakua, a'diviziakua) arra ķamisarkua rələei, izəkuənagou armia ķonferenciakuei ialərxəua aɲarʈia ķomisiakua rəlei.

a'Iaɣeiķakuei, a'ɲarʈ-ķollekʈivkuei, arqapſi, afloʈi rҷə auəs rueiʈ a'CĶ-ala iſakunaroɯoɯuaua a'ɣəda insʈrukcia amyala.

79. a'Okruəgkuei, a'floʈkuei, armiei r'ɲoliʈquşakua r'naɣalnikʃa rzə iualəuɲ irəmazarcə 7-şəkusaҷəi a'ɲarʈia sʈaz, adiviziakua, abrigadakua r'ɲoliʈquşakua rnaɣalnikʃa rzə—4 şəkusaҷəi a'ɲarʈia sʈaz.

80. a'Ɲarʈia ķamisiakua iaxəlapşueiʈ a'ɲarʈia ɣlenʃei a'ķandidaʈʃei rədķəlarei, ralcarei rəzçaaҷkua nasgiə a'ɲarʈia a'ɲrogramei, apqarei (usʈav) rəiagara iaſķlapşueiʈ. Aķamisia aɣlenʃa rzə iualəuɲ 5 şəkusaҷəi a'ɲarʈia sʈaz.

81. Ar Qapſi, afloʈi rҷə aɲarʈia ɣlenʃei, aķandidaʈʃei uəsķ ralaçarei, reitapsaxrei irədəuɲ izəkunagoua a'ɲoliʈorgankua. Armia aҷənҷəi amyakuçara zua aɲarʈia auəsuʃa (aķomandei, aɲoliʈ-ieilazaarakua) rtəp psaxrakua aɲarʈia organkua rakuərşahatſa ſakugəlaxoiʈ a'CĶ insʈruəkciakua rəla.

82. a'Ɲoliʈ organkua irəduɲ irəmazaracə atəɲanҷəi aɲarʈia ķomiʈeʈkuei darei ailaxura oɯoɯua, aɲoliʈ organkua rəmyapgaʃei, ar rķomisarkuei eskiəngiə atəpanҷəi a'ɲarʈķomiʈeʈkua rҷə ialanə, iara ubasgiə eskiəngiə (систематический) aɲoliʈorgankuei, ar rķomisarkuei ar xutakua rҷənҷəi r'ɲoliʈ uəsura a'doķladkua aɲarʈķomiʈeʈkua irzəɜərylarouɲ. Aɲarʈia ķandidaʈkua rədķəlarei, aķandidaʈraxiҷ aɲarʈia ɣlenraxiaiagarei, aɲarʈ pqara (usʈav) ailagara akuparei rzə aɲarʈķomisia auəs myakuçarazə atəpanҷəi aɲarʈķomiʈeʈəi a'ķonʈrolra zua a'ķamisiakuei eskiəngiə imyapargoiʈ, abri auəsgiə adiviziakuei, okruəgkuei r'ɲarʈķomisiakuei rҷə aſakurgəlaſa adoķladkua irzəɜəryeiʈ, nasgiə ubart aſtaxiҷikua iakunagou adirekʈivkua rətoua.

XIII. a'ɲarʈia disciɲlina aҷə.

83. Ioɯoɯaɜou a'ɲarʈia disciɲlina ual dəunə rapxiaɜa igəlouɲ a'ɲarʈia aɣlenʃa

zegɪəi, aɲarʈia organizaciakua zegɪə rzə. Aɲarʈia Cenʈrkua iſʈərxəua akuçarakua rtəp ikulalarouɲ irlasnə, iiaşanə. Abri anays aɲarʈia aynuəçqa aɲarʈia abzazaſa aqnəʁ aimaķ zçaaʁkua iqalakuo rəxʃajara tənų axə iakuitnə iqaloiʈ ubri azə akuçara rədərķəlaanɜa.

84. Aihabəra organizaciakua rəkuçarakua rtəp akuəmçarei, agɪərt abaapsərakuei, aqazəſakuei aɲarʈia azeipş dərrala qazəſa baapsnə irəpxɪaɜazi rzə abri eipşkua rəçarķueiʈ: aorganizacia azə—aguboɪan, (agunxara) aamtala aķomiʈeʈ xaxɪʁəi aləxra, nasgɪə azeipş ɲereregisʈracia (aorganizacia auəſtra); xaz ɥəda aɲarʈia aɥlenʃa rzə—ma ani ma abri uĥa eipşəu aguəboɪan (aʃərʈara, aprəququaara uĥa agɪərtgɪə) jlarə irboua (irahaua), aguəboɪantara aamtala (alcara) tak zəpxəku aɲarʈiaʁəi asoveʈʁəi rɥə auəsura aquəxra, aɲarʈia alcara, aʃgɪa iiuz administʁaciei aɜbra aihabərakuei idərdərnə aɲarʈia alacara; aɲarʈiaʁ guəboɪantara hasabla aķandidaʈraxɪ iiagara zəqalouam.

85. Adisciɲlinaʁ vbakua irəxuapşueiʈ azeipş eizarakuei, a'ķonʈrolra zua aķamisiakuei rəla işapəu eipş iaxakunagoua insʈanciakua rɥə.

86. Aķonʈrolra zua aķamisia izrəzçaaua azə aiaşa (açabərg) ĥara iakuşahatəm-

xaz aɲarʈia ɥlenʃa imərpş3aķua aɲarʈia alcara rəkuəɲ.

XIV. Aɲarʈia diskķuəsia aʁə.

87. Zegeidķəlaʁ adiskķuəsia qalaracə ialşoiʈ irtaxxar abri eipşkua raan:

a) as aqalara iamyanə irəpxɪaɜar aueiʈ iagɪa ianeiçaxoua atəpanʁəi aɲarʈorganizaciakua rakķu, aguberniakua, ma akķuşa masşʈab aqara pəzqakuoua irtaxnə iqalar.

b) a'Ɲarʈia CĶ aynuəçqaɥə aɲarʈia ɲoliʈiķa azçaʁ-dəukua rzə aihara-oɪuoɪua aqamzar.

v) Eicɥakķnə eimakķəda CĶ aqnə aiharayəķ əqazargɪə uezgɪə iara a'CĶ a'ɲoliʈiķa iiaşanə işəmyapnagoua aɲarʈiaɥə diskķuəsia eilaʃajarala eilnargarc ataxəzar. Uezgɪə abartkua zegɪə raan zegeidķəlaʁ diskķuəsia ialagarc, imyapgaxarc qaloiʈ iakunagoua akuçara a'CĶ ianəſtnaxlakɪ aſtaxɪ.

XV. Aɲarʈia aɒara mal aʁə.

88. a'Organizaciazə apara mals iqouɲ aɥlenra xutalagalakuei, aɲarʈia a'organizaciakua rzə aihabərakua rəqnəʁ asubsidiakuei, agɪərt ialalakuoi.

89. Aɥlenrala xutalagalakua a‘ɲarʈia ɥlenʖei akandidatʖei rzə iſakuərgəlaxoiʈ iroua rxaɬalaxuə aqnəʀ 1/2% (naɜən) eiçamkua. Aɥlen ɬaxʀ axəpxıaɜara ſakuərgəlaxoiʈ ixaɬalaxuə zaqarou ala 4 kaʈegoriakna. a‘1-ʀəi akaʈegoria iakuɬoiʈ 1/2%, a‘2-ʀəi—1%, a‘3-ʀəi—2%, a‘4-ʀəi—3%.

90. Eilkaam axaɬalaxuə zoua, iahhaɲ, anxaʖa rzə aɥlenra xutalagala ſakuərgəlaxoiʈ atəpanʀəi agubernia kamiʈeʈkua rəla

91. Zənɜak rxə iakuəituɲ aɥlenra axutalala aɬaraɸə uəsurta zmami, nasgıə socialʀ eiɥaharəla iqou (məcxuə iajkuoui).

92. Alalara ɬaxʀ rɬoiʈ akandidaʈra ianalaloua iroua axaɬalaxuaxıʀ 3%, ubri aɬaxʀ axıʀ amɬara aʒgıə dakuəitxom.

93. a‘Ɽarʈia aɥlenʖei akandidaʈʖei xəməz rəla aɥlenra xutalagala alazəmgaloua uayə dəzxuapşra mzəzk rəmamkua ianəqala ipxıaɜaxoiʈ aɲarʈia ialçəz reipş, ubri iadərdərueiʈ azeipş xəeilakraɸə.

94. Aɥlenrazi, aɲarʈiazi aɬaxʀkua rɬaſas iqou iſakuġəlaxoiʈ ɥəda inſtruəkciala.

XVI. a‘Ɽarʈia anays aorganizaciakua rɸə iqou afrakciakua rɸə.

95. Aizarakua zegıə rɸə, ailaʖajarakua rɸə, aləxrakua r‘organkua rɸə (a‘sovetkua, zanaatʀkua, kooɲeraʈivʀkua uña agıərtgıə), 3-yək ireiçamkua aɲarʈia ɥlenʖa axəqou, iqarçoiʈ afrakciakua,—uərt uals irədəuɲ zegırəla aɲarʈia amɥ arəoɯoɯuara, aɲarʈia ialam rɸgıə iara aɲoliʈika myaɲgara, nasgıə (abra) iarbou zegıə auəshartakuei, aorganizaciakuei ruəs uəmtakua rɸə aɲarʈiaxıʀ akonʈrolra.

Ialaloua auəsuʀkua rzə afrakciakua irəlşoiʈ abiuro aləxra.

96. Aɲarʈia komiʈeʈ aɸə, organizaciak iaçanak‘ua frakciak azçaaʀkua ianrəlaʖajajua, ari afrakcia iaſtueiʈ iara axaçarakua iaxakunagoua akomiʈeʈaxı ailaʖajaraʀ abʖə rəmanə.

97. Afrakciakua, dara zəzkəu rahasab mbakua, izəkunagoua aɲarʈorganizaciakua zənɜak rnaɲaçaqa iqouɲ. Izəkunagoua a‘ɲarʈia organizaciala zakuan kuçarala iftəxkuou azçaaʀkua zegıə rzə afrakciakua irualəuɲ oɯoɯuala, xəmpada imyapargalarazə art akuçarakua. Akomiʈeʈ iamouɲ azin afrakcia ailazaaraɸə darbanzaalakı aɥlenʖa raxıʀ ralaçarei, ralcarei,—axa abri azə adərra anatoiʈ afrakcia; uezgıə aɥlen ɸəc ialagalarei, iqazſa arbarei, afrakcia. zəqnə auəs aua aɲarʈia anays iqou a‘organ apqarei akuçarei işañoua imyapgaxarouɲ

Axaҭ ynuəçqa bzazaʃa rəzçaaҭkua rҧəi, ialaloua auəsuҭkua rҧəi afrakcia afʇonomia amouɲ.

Aɲarʇia komiʇeʇəi a'frakciei rəbʒara kər pəzqoua aimak rəbʒalar, afrakcia akompeʇenciaҧə iqou azçaaҭə aҧə, akomiʇeʇ iaualəuɲ daҧaznə ari azçaaҭə afrakcia axacarakua alarҭanə iaxuapşrazə, iagıəʃtnaxrouɲ çəxuapʒala akuçara, ari akuçara afrakciagıə iadkəlanə eiçamərxakua inanagzarouɲ.

98. Afrakcia auəs axaua aorganizacia aҧə eihabəu amaçəurakua rzə akandidaʇja iarbaxoiʇ afrakciei, izəkunagoua a'ɲarʇia organizaciei eidgəlanə. Iara ubas ouɲ işəqaloua maçurak aqnəҭ agıəi amaçuraxıə aitagarakuagıə.

99. Azçaaҭkua zegıə, ɲoliʇika hasab zmakuou, afrakciaҧə iaxuapşrazə iqou, iaxuapşərouɲ a'komiʇeʇ axaçarakua alarҭanə.

100. Azçaaҭkua, aɲarʇia anaysҭəi aorganizaciaҧə izxuapşranə iqou, afrakcia auəs axaua, nasgıə ɲrinciɲҭ qazʃa zmakuou, ubri anays azçaaҭkua zegıə akomunisʇkua eicҧakna zzkugəlaşa zaa izbəzarouɲ azepşeizaraҧ afrakcia abiuro aqnə.

101. Aɲarʇia anayəsҭəi organizaciak afrakciaҧə iʃtərx'ua azçaaҭkua akakala afrakcia aɥlenʒa zegıə irualəuɲ eizaknə abʒə artalaranə. Ari apqara eilazgaz aqa iakuʇoiʇ adisciɲlina aças iamou ahasab ala, apqara işaħoua ala.

102. Afrakciakua aɲarʇia anayəs aorgankua rҧə ɥədala aibadərra qarçauam aorgan aiçbəkua r'frakcia aorgankuei darei. Axa ma ubri, ma agıəi afrakcia dara rəzbəmtakua aɲarʇia myala amyapgara anataxxalakı, urtkua myapgaxoiʇ izəkunagoua aɲarʇia komiʇeʇ ala (a'komiʇeʇ amazanəqugayəi afrakcia abiuro aɥleni rnaɲə açaynə).

Ахи 30 коп.